

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

**1. Το παγκόσμιο δατροφικό σύστημα
“Γεωπολιτική των τροφίμων στην εποχή της
παγκοσμιοποίησης” (Pierre Raffard)**

2. Διατροφή και Δημόσια Υγεία

**3. Επίσημος έλεγχος τροφίμων (αρχές,
φορείς, μηχανισμοί ελέγχου)**

□

□

Χριστίνα Παπανικολάου MD
Βιοπαθολόγος πρ. Πρόεδρος ΔΣ ΕΦΕΤ
πρ.Γεν. Γραμματέας Δημόσιας Υγείας Υπ. Υγείας

□

□

ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Υπερσυγκέντρωση αγροδιατροφικού τομέα σε μικρό αριθμό παγκοσμιοποιημένων εταιρειών.

Ελάχιστες εταιρείες ελέγχουν σχεδόν τα 3/4 της αγοράς.

πχ. Bayer, Dupont, Syngenta: σπόροι, χημικά αγροτικά προϊόντα, gmo κλπ.

Mondelez: Oreo, Milka, Cote d' Or κλπ.

Nestlé : Kit Kat, Lion κλπ

Uniliver: φυτικά έλαια, παγωτά, Lipton κλπ

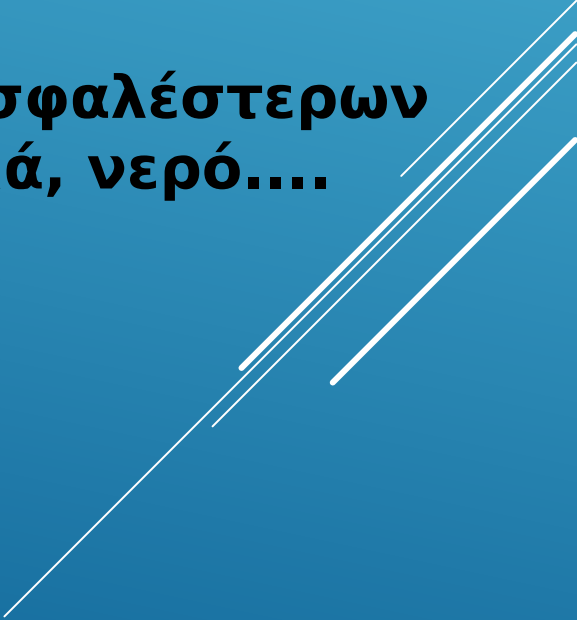
Vitalis

ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Περιβαλλοντική πρόκληση:

Κλιματική κρίση, φαινόμενο θερμοκηπίου, μόλυνση εδάφους & υδροφόρου ορίζοντα, εξάντληση υδάτινων πόρων.....

Ανάγκη παραγωγής περισσότερων & ασφαλέστερων τροφίμων με λιγότερη ενέργεια, χημικά, νερό....

ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΑΝΤΙΦΑΣΕΙΣ

Εξάπλωση ΥΠΟΣΙΤΙΣΜΟΥ & προς αστικές περιοχές
(FAO 2020)

Πανδημία ΥΠΕΡΣΙΤΙΣΜΟΥ

Περισσότεροι από 2 δισ. άνθρωποι υπέρβαροι ή
παχύσαρκοι

*Διάδοση υπερθερμιδικών διατροφικών συνηθειών,
χαμηλής διατροφικής αξίας, υπερ-επεξεργασμένων
τροφίμων*

ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

- ▮ **FOOD TECH**
 - ▮ **Novel food**
 - ▮ **Gmos**
 - ▮ **Συνθετικό κρέας**
 - ▮ **“βρώσιμα
έντομα”**
-
- A series of three parallel white lines of increasing length, slanted upwards from left to right, located in the bottom right corner of the slide.

ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Ποιότητα Διατροφής και Ασφάλεια Τροφίμων:

δυο σπουδαίοι προσδιοριστές της Δημόσιας

Υγείας
Η κατάσταση υγείας ή ασθένειας ενός πληθυσμού καθορίζεται σε μεγάλο βαθμό από τη συνολική επίδραση του συστήματος ποιότητας, ασφάλειας και επάρκειας των τροφίμων (ορισμός ΠΟΥ)

Στόχος

Βελτίωση της υγείας = μείωση της επίπτωσης των προβλέψιμων και συσχετιζόμενων με τη διατροφή ασθενειών, πρόωρων θανάτων και αναπηριών

Στρατηγική

Προαγωγή υγείας και ποιότητας ζωής μέσω ενός συστήματος περιβαλλοντικά, πολιτισμικά και κοινωνικά βιώσιμου

ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Παράγοντες που επηρεάζουν το σύγχρονο διατροφικό πρότυπο

- Ø εντατικοποίηση πρωτογενούς παραγωγής
- Ø μαζική παραγωγή μαζικότερη κατανάλωση
 - Ø παγκοσμιοποιημένο εμπόριο
- Ø τεχνολογικές εξελίξεις στην επεξεργασία, μεταποίηση
 - Ø τεχνικές προώθησης, διαφήμιση...
 - Ø περιβαλλοντική επιβάρυνση
- Ø διαιτητικές επιλογές βάσει μορφωτικού, κοινωνικοοικονομικού και πολιτισμικού επιπέδου

ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Περιοχές προτεραιοτήτων Καθορισμός ρόλων εμπλεκόμενων μερών Μετρήσιμοι στόχοι

1. Συντονισμένες δράσεις μεταξύ τομέων Δημόσιας Υγείας – εκπαίδευσης – παραγωγής – βιομηχανίας – μεταποίησης – διάθεσης
2. Ενεργητική συμμετοχή δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, ΜΚΟ, τοπικών κοινωνιών...
3. Συμμετοχή οργανώσεων καταναλωτών
4. Monitoring, εποπτεία συστημάτων ασφάλειας

ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

5. Ρυθμιστικό πλαίσιο ασφάλειας τροφικής αλυσίδας, επισημάνση, κλπ

6. Κατευθυντήριες οδηγίες διαιτητικών επιλογών, ενδυνάμωση επιλογών υγιεινής διατροφής και υγιεινού τρόπου ζωής

7. Δράσεις ενημέρωσης, εκπαίδευσης και πληροφόρησης καταναλωτών

8. Επιδημιολογική επιτήρηση

9. Ένταξη προτεραιοτήτων στις άλλες πολιτικές - διατομεακότητα

ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Η πολυπλοκότητα και οι πολυπαραγοντικές αλληλεπιδράσεις ενός Healthy Food System

Η ενίσχυση του συστήματος διατροφικής ποιότητας αυξάνει την ασφάλεια και δημιουργεί και προστιθέμενη διατροφική αξία.

Η αλλαγή του διαιτητικού προτύπου μπορεί να επηρεάσει την παραγωγή, την μεταποίηση και το εμπόριο τροφίμων θετικά.

“Προσφορά και Ζήτηση”
επιλογές καταναλωτών
↓ ↓
παραγωγή διάθεση τροφίμων

ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Κυριότερες παθολογικές καταστάσεις, που συνδέονται με τη διατροφή

Παχυσαρκία

Σακχαρώδης διαβήτης

Καρδιαγγειακά νοσήματα

Τροφιμογενείς λοιμώξεις

ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Παχυσαρκία

- » Παγκόσμια επιδημία (περίπου 300 εκατ. Άτομα με νοσογόνο παχυσαρκία)
- » Διεθνώς αναγνωρισμένος παράγοντας κινδύνου (διεθνής ταξινόμηση παθήσεων ΠΟΥ, ICD)

Ε.Ε.

- » 135 υπέρβαρα άτομα, 6 εκατ. Παχύσαρκοι, 6% έως 7% του παγκόσμιου πληθυσμού παχύσαρκοι, x3 οι υπέρβαροι

Παιδική παχυσαρκία:

θλιβερή 1η θέση για τη χώρα μας!!!

Συνέπειες: αύξηση αρτηριακής πίεσης, δυσλιπιδαιμία, Σ.Δ., ψυχικές διαταραχές...

ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Παχυσαρκία

Προκαλεί τριπλάσιους θανάτους από ό,τι ο καρκίνος!!

Προδιαθεσικοί παράγοντες:

Μορφωτικό, κοινωνικοοικονομικό επίπεδο

Διαιτητικές συνήθειες, λήψη φθηνής θερμιδογόνου τροφής

Γενετικό υπόβαθρο

Έλλειψη φυσικής άσκησης...

Μείζον απειλή για τη Δημόσια Υγεία

Η επίπτωση στους ενήλικες αυξάνεται κατά 37% ετησίως
τα τελευταία χρόνια!

ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Σακχαρώδης διαβήτης

- » Περισσότερα από 300 εκατ. Πάσχοντες
- » Αυξητική έκρηξη (600 εκατ. Πάσχοντες τα επόμενα 15 χρόνια)
- » 12% του ελληνικού πληθυσμού πάσχουν από ΣΔ τύπου II
- » Άμεση συσχέτιση ΣΔ με παχυσαρκία, κακές διατροφικές συνήθειες, έλλειψη σωματικής άσκησης...
- » Χρόνιο μεταβολικό νόσημα με ευρύ φάσμα επιπλοκών (σε όλα τα συστήματα και στα περισσότερα όργανα)
- » Έγκαιρη διάγνωση
- » Πρόληψη
- » Συστηματική παρακολούθηση και κλινική διαχείριση των πασχόντων

ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Καρδιαγγειακά νοσήματα

- » 1η αιτία απώλειας της ζωής στον ανεπτυγμένο κόσμο
- » Συχνότερη αιτία θανάτου
- » Αθηροσκλήρωση
- » Παράγοντες κινδύνου: κάπνισμα, παχυσαρκία έλλειψη φυσικής άσκησης, δυσλιπιδαιμία, υπέρταση, ΣΔ...

Π.Ο.Υ.:

Σχέδιο δράσης για την Πρόληψη και τον Έλεγχο μη Μεταδιδόμενων Νοσημάτων (NCDs)

Καρδιαγγειακά – Ca – ΧΑΝ – ΣΔ

νοσήματα με τη μεγαλύτερη συμβολή στη νοσηρότητα και θνησιμότητα

ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Τροφιμογενείς λοιμώξεις

- » Περισσότερα από 200 νοσήματα διασπείρονται μέσω ακατάλληλων τροφίμων ή νερού
- » 2 εκατ. περίπου θάνατοι ετησίως και χρόνια νοσήματα

ΗΠΑ

περίπου 76 εκατ. περιστατικά ετησίως,
πάνω από 300.000 νοσηλείες,
5.000 θάνατοι

Παράγοντες: βακτήρια, ιοί, παράσιτα, μυκοτοξίνες, prions, χημικές ουσίες, βιοτοξίνες, ραδιενεργοί παράγοντες

ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Τροφιμογενείς λοιμώξεις

Αύξηση επίπτωσης την τελευταία εικοσαετία

Παράδοξο: αυστηροποίηση συστημάτων ασφάλειας

Αναζήτηση αιτίων:

- » εντατικοποίηση πρωτογενούς φυτικής και ζωικής παραγωγής τροφίμων
 - » παγκοσμιοποίηση εμπορίου
 - » τεχνολογία μεταποίησης
 - » αλλαγή σύνθεσης διαιτητικών συνηθειών
- » κακή διαχείριση τροφίμων, μη τήρηση κανόνων υγιεινής...

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ

Σύνολο εναρμονισμένων κανόνων με σκοπό να διασφαλιστεί:

- ότι τα προϊόντα της αλυσίδας, δηλ. τρόφιμα & ζωοτροφές είναι ασφαλή και υγιεινά
- η καλή υγεία & μεταχείριση των ζώων, η αποφυγή μετάδοσης νόσων στον άνθρωπο ή η καταπολέμηση της εξάπλωσής τους.
- η προστασία του περιβάλλοντος και των φυτικών οργανισμών, από κινδύνους όπως τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα (φυτοφάρμακα κλπ) και οι ΓΤΟ.

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

FOOD SAFETY HAZARDS (ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ)

ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ: Μικρόβια, Ιοί, Παράσιτα, prions.

ΧΗΜΙΚΟΙ: Τοξίνες, Περιβαλλοντικοί ρυπαντές, Πρόσθετα τροφίμων, χημικά από την επεξεργασία, παρασιτοκτόνα (γεωργικά προϊόντα), κτηνιατρικά φάρμακα.

ΦΥΣΙΚΟΙ: Ξένα σώματα.

ΑΛΛΕΡΓΙΟΓΟΝΑ

ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΟΙ ΜΕ ΤΗΝ ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ
(ΓΤΟ, Novel foods)

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ & ΕΙΔΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΣΤΗΝ ΕΕ.

Γενική νομοθεσία:

1. Καν.178/2002: για τον καθορισμό των γενικών αρχών & απαιτήσεων για τα τρόφιμα, την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την ασφάλεια των τροφίμων & τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφάλειας τροφίμων.

Στόχος: να επιτευχθεί υψηλό επίπεδο προστασίας της Υγείας & των συμφερόντων των καταναλωτών & αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

2.Καν.882/2004: για τη διενέργεια επισήμων ελέγχων συμμόρφωσης με τη νομοθεσία τροφίμων & ζωοτροφών & με του κανόνες για την υγεία & την καλή διαβίωση των ζώων

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ:

3. Καν.852/2004: Για την υγιεινή των τροφίμων

4.Καν.853/2004 : Για τον καθορισμό ειδικών κανόνων υγιεινής για τα τρόφιμα ζωϊκής προέλευσης.

5.Καν. 854/2004:Για τον καθορισμό ειδικών διατάξεων για την οργάνωση των επισήμων ελέγχων στα προϊόντα ζωϊκής προέλευσης που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση.

6. Καν.2073/2005: Μικροβιολογικά κριτήρια στα τρόφιμα.

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ:

7.Καν. 2074/2005 & Καν. 2076/2005: Μέτρα εφαρμογής προηγούμενων Κανονισμών Τροποποιήσεις για παρεκκλίσεις ή μεταβατικά μέτρα

8.Καν. 16/2011: Για τον καθορισμό μέτρων εφαρμογής του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης. RASF : rapid alert system food.

9. Απόφαση 2004/4/78/ ΕΚ: Έγκριση γενικού σχεδίου διαχείρισης κρίσεων για τρόφιμα & ζωοτροφές

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

**ΚΑΝ. (ΕΕ)2017/625, ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΠΙΣΗΜΟΥΣ
ΕΛΕΓΧΟΥΣ &
ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΣΗΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ....**

**Ο πιο πρόσφατος Καν. για την εφαρμογή της
νομοθεσίας στον τομέα τροφίμων &
ζωοτροφών & των κανόνων για την υγεία &
την καλή μεταχείριση των ζώων, την υγεία
των φυτών & τα φυτοπροστατευτικά
προϊόντα.**

**Τροποποιεί περισσότερους από 15
προηγούμενους κανονισμούς & Οδηγίες,
περιλαμβάνει περισσότερα από 140 άρθρα.**

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ & ΕΠΙΣΗΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Επίσημοι έλεγχοι:

δραστηριότητες που πραγματοποιούνται από αρμόδιες αρχές ή εξουσιοδοτημένα όργανα ή φυσικά πρόσωπα για να εξακριβωθεί η συμμόρφωση των επιχειρήσεων με τις απαιτήσεις του Κανονισμού

Επίσημες δραστηριότητες:

δραστηριότητες (εκτός των επισήμων ελέγχων), που πραγματοποιούνται από αρμόδιες αρχές ή εξουσιοδοτημένα όργανα ή πρόσωπα, για να εξακριβωθεί η παρουσία ζωνόσων ή οργανισμών επιβλαβών για τα φυτά, & να περιοριστεί ή να εξαλειφθεί η εξάπλωσή τους, με σκοπό να χορηγηθούν άδειες ή εγκρίσεις & να εκδοθούν επίσημα πιστοποιητικά ή βεβαιώσεις.

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

Τα κράτη μέλη ορίζουν την ή τις αρμόδιες αρχές, στις οποίες αναθέτουν την αρμοδιότητα για την οργάνωση & τη διενέργεια των επισήμων ελέγχων & δραστηριοτήτων για όλους τους τομείς παραγωγής, μεταποίησης, διανομής τροφίμων & ζωοτροφών, για τη διασφάλιση θεμιτών συναλλαγών στις εμπορικές συναλλαγές & για την ενημέρωση & προστασία των καταναλωτών.

Ορίζουν κεντρική & περιφερειακές αρχές, φροντίζουν για τον αποδοτικό συντονισμό τους.

Θεσπίζουν διαδικασίες για την αμεροληψία & την ποιότητα των ελέγχων, όπως & για την κατάρτιση του προσωπικού.

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΒΑΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΝ. 625/2017

- 1. Διευρυμένο πεδίο εφαρμογής σε ολόκληρη την αγροδιατροφική αλυσίδα.**
- 2. Συνεκτική & βελτιωμένη προσέγγιση για τους επισήμους ελέγχους (σύγκρουση συμφερόντων, αμεροληψία, διαφάνεια, εμπιστευτικότητα κλπ)**
- 3. Εφαρμογή πρόσθετων απαιτήσεων στους τομείς παραγωγής τροφίμων ζωϊκής προέλευσης, της φυτοπροστασίας, της παραγωγής ΓΤΟ, της παραγωγής βιολογικών προϊόντων & προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ & ΕΠΙΠ.**

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΒΑΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΝ. 625/2017

4. Ενισχύει την καταπολέμηση αθέμιτων & παραπλανητικών εμπορικών πρακτικών & την αυστηροποίηση κυρώσεων.
5. Περιλαμβάνει προβλέψεις για την αντιμετώπιση & διαχείριση αναδυόμενων κινδύνων στην τροφική αλυσίδα.
6. Εισάγει κοινό πλαίσιο ελέγχων κατά το στάδιο των εισαγωγών στην ΕΕ & διευκρινίζει τους κανόνες για την έκδοση επισήμων πιστοποιητικών εξαγωγής αγαθών σε τρίτες χώρες.

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΒΑΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΝ. 625/2017

7. Προβλέπει τη λειτουργία ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης πληροφοριών (IMSOC) για τη διασύνδεση όλων των ηλεκτρονικών συστημάτων (TRACES, RASFF, Europhyt), για την βέλτιστη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών.

8. Προβλέπει πρόσθετη συμπληρωματική νομοθεσία, εκτελεστικών & κατ' εξουσιοδότηση κανονισμών για ειδικότερα θέματα (πχ για την τυποποίηση των πρακτικών ελέγχου σε ζωϊκής προέλευσης προϊόντα κλπ)

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΠΙΣΗΜΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ

Συχνότητα ελέγχων με βάση τον κίνδυνο, που μπορεί να συνδέεται:

- με τα ζώα ή τα αγαθά σε οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγής, της μεταποίησης, της διανομής & της χρήσης.
- με ουσίες, υλικά ή άλλους παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν τα χαρακτηριστικά ποιότητας ή ασφάλειας των προϊόντων ή την υγεία των ζώων.
- με τις δραστηριότητες ή τις παραλείψεις των υπευθύνων των επιχειρήσεων

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΠΙΣΗΜΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ

Τεκμηριωμένες διαδικασίες ελέγχου

Γραπτά αρχεία με λεπτομερή αναφορά στο σκοπό, τις μεθόδους, τα αποτελέσματα, τα μέτρα που ενδεχομένως απαιτείται να λάβει ο υπεύθυνος της επιχείρησης.

Ενημέρωση υπευθύνων επιχειρήσεων για ενδεχόμενα μέτρα συμμόρφωσης.

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΜΕΘΟΔΟΙ & ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΓΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ

**Εξέταση των αρχείων ελέγχων της
επιχείρησης.**

**Επιθεώρηση εξοπλισμού, μέσων μεταφοράς,
κτιρίων, περιβάλλοντα χώρου.**

**Επιθεώρηση ζώων, προϊόντων, πρώτων υλών,
άλλων προϊόντων που χρησιμοποιούνται για
την παραγωγή αγαθών, ή για τη διατροφή &
θεραπεία των ζώων.**

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΜΕΘΟΔΟΙ & ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΓΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ

Έλεγχος προϊόντων & διεργασιών καθαρισμού & συντήρησης όπως & των συνθηκών υγιεινής των χώρων.

Έλεγχος ιχνηλασιμότητας, επισήμανσης, παρουσίασης, διαφήμισης & των υλικών σε επαφή με τα τρόφιμα.

Αξιολόγηση διαδικασιών για ορθές βιομηχανικές ή γεωργικές πρακτικές & συστήματος HACCP (hazard analysis critical control points)

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΜΕΘΟΔΟΙ & ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΓΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ

Εξέταση εγγράφων & αρχείων.

**Επαλήθευση μετρήσεων & άλλων
αποτελεσμάτων δοκιμών.**

Δειγματοληψίες, ανάλυση & δοκιμές

**Οποιαδήποτε άλλη διαδικασία απαιτείται για
εντοπισμό περιπτώσεων μη συμμόρφωσης.**

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Περιλαμβάνει Κανονισμούς με διατάξεις που αφορούν σε ειδικούς τομείς, όπως μέλι, ελαιόλαδο, νερό, χυμούς φρούτων κ.ά.

Διατάξεις που ρυθμίζουν εξειδικευμένα ζητήματα σε τρόφιμα ζωϊκής προέλευσης, π.χ *Salmonella* σε νωπό κρέας πουλερικών, εμπορία αυγών & πουλερικών, επισήμανση βοείου κρέατος, αλιεύματα κλπ.

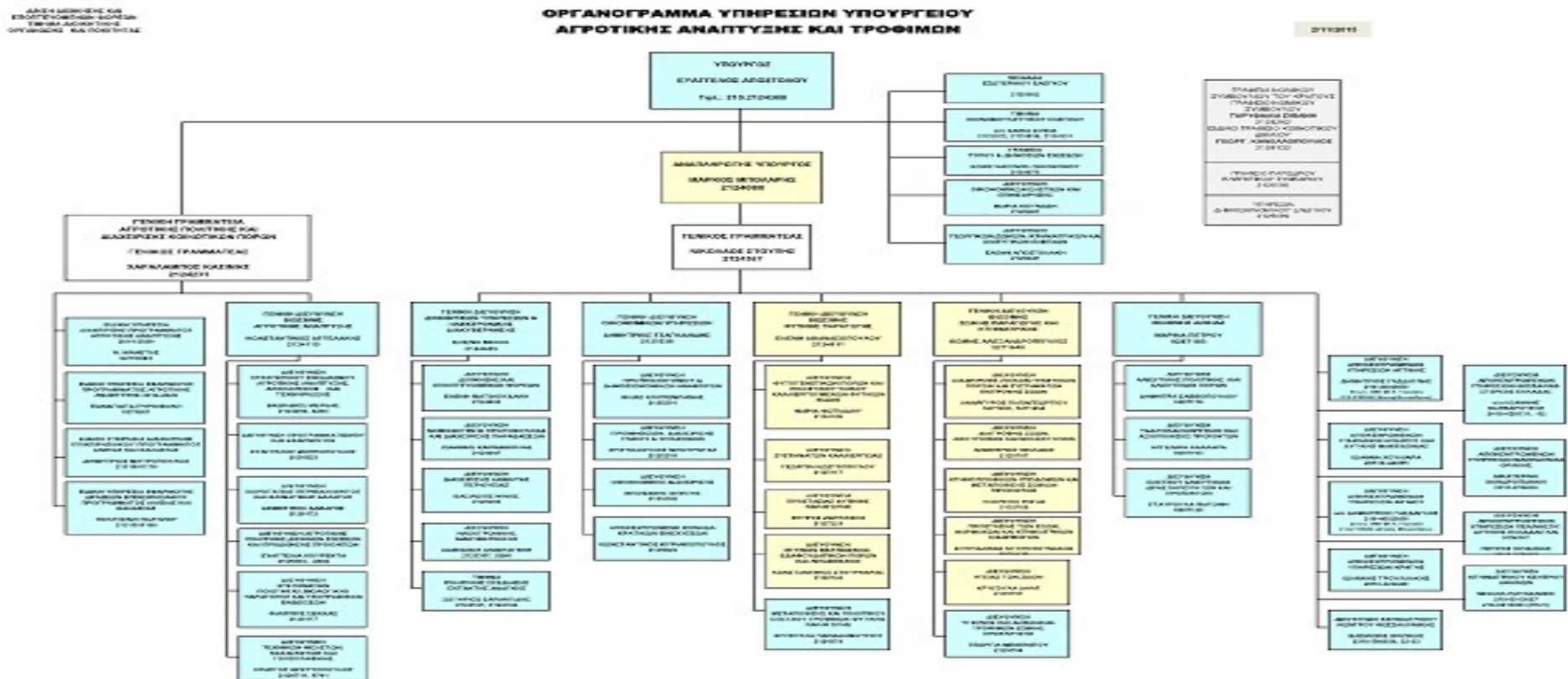
ΕΛΕΓΧΟΙ, ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

1. Μηχανισμός Επιβολής Νομοθετικού Πλαισίου Ασφάλειας Τροφίμων
2. Κυρωτικό σύστημα στον τομέα της Ασφάλειας των Τροφίμων
3. Πολυετές Ολοκληρωμένο Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου
4. Σύστημα Ταχείας Ανταλλαγής Πληροφοριών για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές
5. Παραβατικότητα Επιχειρήσεων Τροφίμων

Νόμος 4235/2014: κεντρική αρμόδια αρχή για την οργάνωση των επισήμων ελέγχων είναι το **Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων**, το οποίο αναθέτει αρμοδιότητες επισήμων ελέγχων σε υπηρεσίες του δημοσίου τομέα, οι οποίες με τη σειρά τους χαρακτηρίζονται ως αρμόδιες αρχές για την

Αρμόδιες Αρχές σε Περιφερειακό επίπεδο:

i. Περιφερειακές Διευθύνσεις του Ε.Φ.Ε.Τ

*ii. Περιφερειακές Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής
Περιφερειών*

iii. Περιφερειακές Διευθύνσεις Ανάπτυξης

iv. Περιφερειακές Δ/νσεις Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου

1. Οι Περιφερειακές Διευθύνσεις του Ε.Φ.Ε.Τ.:
έχουν την ευθύνη εφαρμογής των Κανονισμών 178/2002, 852/2004,
853/2004, 854/2004 και 882/2004 σε περιφερειακό επίπεδο,

2. Οι Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας των Περιφερειών έχουν την ευθύνη εφαρμογής των Χαν. 178/2002, 852/2004 και 882/2004 όσον αφορά τα προϊόντα φυτικής προέλευσης και τις εγκαταστάσεις παραγωγής, μεταποίησης, διανομής και διάθεσης στο λιανικό εμπόριο των προϊόντων φυτικής προέλευσης

3. Οι Διευθύνσεις Ανάπτυξης των Περιφερειών έχουν την ευθύνη εφαρμογής των Χαν. 178/2002 και 882/2004 κατά τη διάρκεια των ελέγχων ποιότητας τροφίμων στα στάδια της παραγωγής, της μεταποίησης, της διανομής και της διάθεσης στο λιανικό εμπόριο

4. Οι Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των Περιφερειών έχουν

την ευθύνη εφαρμογής των Καν. 178/2002, 852/2004, 853/2004, 854/2004 και 882/2004, όσον αφορά τα προϊόντα ζωικής προέλευσης και στις εγκαταστάσεις παραγωγής, μεταποίησης, διανομής και διάθεσης στο λιανικό εμπόριο των προϊόντων ζωικής προέλευσης

5. Οι Δ/νσεις Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου των Περιφερειών έχουν την ευθύνη εφαρμογής των Καν. 178/2002, 852/2004 και 882/2004, στην διάρκεια των υγειονομικών ελέγχων που γίνονται στις επιχειρήσεις της ΥΔ 96967/2012, όπως ισχύει κάθε φορά

ΚΥΡΩΣΕΙΣ

- Ν. 4235/2014 (ΦΕΚ 32/11.02.2014)

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΜΗ ΑΣΦΑΛΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (Ν. 4235/2014)

Τα τρόφιμα θεωρούνται ως μη ασφαλή όταν εκτιμάται ότι είναι:

α) επιβλαβή για την υγεία,

β) ακατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση.

Τρόφιμα ακατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση:

*Κατά τον προσδιορισμό του κατά πόσο ένα τρόφιμο είναι ακατάλληλο για ανθρώπινη κατανάλωση, δίδεται προσοχή στο κατά πόσο το εν λόγω τρόφιμο δεν μπορεί να γίνει δεκτό για ανθρώπινη κατανάλωση σύμφωνα με χρήση για την οποία προορίζεται, λόγω μόλυνσης προερχόμενης είτε από **ξένες ουσίες** είτε από άλλον παράγοντα, ή λόγω **σήψης, αλλοίωσης ή αποσύνθεσης**.*

Τρόφιμα επιβλαβή για την υγεία:

Η έννοια του επιβλαβούς για την υγεία τροφίμου σχετίζεται με την πιθανότητα πρόκλησης βλάβης στην ανθρώπινη υγεία.

Προκειμένου να καθοριστεί εάν ένα τρόφιμο είναι επιβλαβές για την υγεία, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

- α) όχι μόνον οι πιθανές άμεσες ή/και βραχυπρόθεσμες ή/και μακροπρόθεσμες συνέπειες του τροφίμου αυτού στην υγεία του ατόμου που το καταναλώνει, αλλά επίσης στις επερχόμενες γενεές, β) οι πιθανές σωρευτικές τοξικές συνέπειες,
- γ) οι ιδιαίτερες ευαισθησίες όσον αφορά την υγεία συγκεκριμένης κατηγορίας καταναλωτών, όταν το τρόφιμο προορίζεται για την εν λόγω κατηγορία καταναλωτών.

Στην κατηγορία αυτή μπορούν να καταταχθούν:

α) Τρόφιμα που περιέχουν **παθογόνους μικροοργανισμούς ή τοξίνες** αυτών ή μορφές παρυσίων ή **ιούς**, με υπέρβαση των νομοθετημένων ορίων – κριτηρίων ασφάλειας, καθώς και τρόφιμα που προέρχονται από ζώα που πάσχουν από μεταδοτικές σπογγώδεις εγκεφαλοπάθειες.

β) Τρόφιμα που περιέχουν ουσίες, είτε που απαντώνται φυσικά είτε ως πρόσθετες χημικές ουσίες είτε που προκύπτουν από τις μεθόδους παραγωγής, παρασκευής ή ως αποτέλεσμα μόλυνσης από το περιβάλλον, σε συγκεντρώσεις που υπερβαίνουν τα ανώτατα νομοθετημένα όρια ή που η παρουσία τους δεν δικαιολογείται από τη φύση του τροφίμου.

γ) Τρόφιμα που παρουσιάζουν επίπεδα καταλοίπων κτηνιατρικών φαρμάκων, φυτοφαρμάκων, καθώς και καταλοίπων με ορμονική, θυρεοστατική, αναβολική δράση, που υπερβαίνουν τα ανώτατα όρια ή που περιέχουν παρόμοιες ουσίες που είναι απαγορευμένες

δ) Τρόφιμα στα οποία η παρουσία ξένων σωματιύων έχει άμεσες επιπτώσεις στην υγεία του καταναλωτή.

ε) Τρόφιμα στα οποία διαπιστώνεται η μη δήλωση αλλεργιογόνων ουσιών/τροφίμων, που είτε αποτελούν συστατικά τους, είτε βρίσκονται στα τρόφιμα, λόγω διασταυρούμενης επιμόλυνσης.

στ) Τρόφιμα, στα οποία διαπιστώνεται η μη αναγραφή υποχρεωτικών προειδοποιητικών ενδείξεων

ζ) Τρόφιμα που έχουν προκαλέσει επιβεβαιωμένη τροφιμογενή λοίμωξη ή/και τοξίνωση.

η) Μη εγκεκριμένα νέα ή γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα.

θ) Τρόφιμα που έχουν υποβληθεί σε επεξεργασία με ιοντίζουσες ακτινοβολίες και παραβιάζουν τις διατάξεις περί ασφάλειας της σχετικής με αυτά νομοθεσίας

Μη κανονικά τρόφιμα:

α) Μη κανονικά ως προς προδιαγραφές ποιότητας: τρόφιμα των οποίων οι ποιοτικές προδιαγραφές, όπου αυτές καθορίζονται, αποκλίνουν από τις σχετικές ενωσιακές ή εθνικές διατάξεις.

β) Μη κανονικά ως προς την επισήμανση, παρουσίαση και διαφήμιση

Νοθευμένα τρόφιμα:

Τρόφιμα, ή ποτά στα οποία προστέθηκαν ύλες συνήθως ευτελέστερης αξίας για κερδοσκοπία ή για καλύτερη εμφάνιση των προϊόντων στην οποία δεν ανταποκρίνονται

ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΛΕΓΧΩΝ (ΠΟΕΣΕ)

Καν. (ΕΚ) 882/2004, άρθρ. 41:

Κ-Μ καταρτίζουν Πολυετή Ολοκληρωμένα Εθνικά Σχέδια Ελέγχου

Το **ΠΟΕΣΣΕ** περιέχει πληροφορίες για:

- i. τη δομή και την οργάνωση των συστημάτων ελέγχου,
- ii. τη δομή και λειτουργία των αρμοδίων αρχών ελέγχου,
- iii. το συντονισμό και τη συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών που είναι υπεύθυνες για τους επίσημους ελέγχους,
- iv. την κατάρτιση του αντίστοιχου προσωπικού,
- v. τα σχέδια επείγουσας επέμβασης που έχουν σχεδιαστεί στο τομέα της υγείας των ζώων, των τροφίμων και των ζωοτροφών,
- vi. τους στρατηγικούς στόχους και τον τρόπο με το οποίο αυτοί αντανακλώνται στην ιεράρχηση των ελέγχων και την κατανομή των πόρων

Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης για τα Τρόφιμα και τις Ζωοτροφές *Rapid Alert System for Food and Feed – RASFF*

Τι είναι το RASFF;

Δίκτυο έγκαιρης προειδοποίησης για την κοινοποίηση άμεσων ή έμμεσων κινδύνων για την υγεία των ανθρώπων και των ζώων που προέρχονται από τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές

- Μέλος δικτύου διαθέτει πληροφορία σχετικά με ύπαρξη σοβαρού άμεσου ή έμμεσου κινδύνου → Επιτροπή → Μέλη του δικτύου.
 - EFSA: συμπληρώνει την κοινοποίηση με επιστημονική ή τεχνική πληροφορία
 - Κ-Μ κοινοποιούν στην Επιτροπή:
 - ✓ κάθε μέτρο που θεσπίζουν προκειμένου:
 - να περιοριστεί η διάθεση στην αγορά ή
 - να αποσυρθεί από την αγορά ή
 - να ανακληθεί
- τρόφιμο ή ζωοτροφή με στόχο την προστασία της υγείας των ανθρώπων και των ζώων και απαιτεί ταχεία δράση

Κοινοποιήσεις - Προειδοποιήσεις

Εκδίδονται:

- Όταν: τρόφιμο / ζωοτροφή παρουσιάζει σοβαρή απειλή για την υγεία, είναι στην αγορά και απαιτείται άμεση δράση
- Από: Το Κ-Μ που ανίχνευσε το πρόβλημα και ξεκίνησε την εφαρμογή σχετικών μέτρων (π.χ απόσυρση)

■ Σκοπός:

Να ενημερωθούν όλα τα μέλη του δικτύου ώστε να επιβεβαιώσουν εάν το προϊόν βρίσκεται στην αγορά τους και να προβούν σε ενέργειες

FOOD/ FEED

VERY URGENT

ALERT NOTIFICATION: year/number code (eg. 2008.0001)

ORIGINAL NOTIFICATION

SUBJECT: e.g MERCURY IN FROZEN SWORDFISH FROM (name of country)

INFORMATION

Ενημερωτικές Ειδοποιήσεις

Εκδίδονται

- Όταν: έχει προσδιοριστεί κάποιος κίνδυνος σχετικός με ένα τρόφιμο ή ζωοτροφή που έχει τοποθετηθεί στην αγορά, αλλά τα υπόλοιπα μέλη του συστήματος δεν χρειάζεται να προβούν σε κάποια άμεση ενέργεια.
- Σκοπός: Να ενημερωθούν τα μέλη του δικτύου

FOOD/ FEED

INFORMATION EXCHANGE

INFORMATION NOTIFICATION: year/number code (eg.
2008.0002)

ORIGINAL NOTIFICATION

SUBJECT: e.g. LISTERIA IN SMOKED SALMON FROM (name of
country)

BORDER REJECTION

Συνοριακές Απορρίψεις

Εκδίδονται

- Όταν: φορτία τροφίμων και ζωοτροφών έχουν ελεγχθεί και απορριφθεί στα εξωτερικά σύνορα της Ε.Ε (και του Ε.Ο.Χ) όταν έχει βρεθεί κάποιος κίνδυνος για την υγεία.
- Από: Το Κ-Μ που έκανε την απόρριψη
- Σκοπός: Να αποφευχθεί κάθε προσπάθεια εισαγωγής στην Κοινότητα από άλλο σημείο εισαγωγής

FOOD/ FEED

INFORMATION EXCHANGE

INFORMATION NOTIFICATION: year/letter code (eg.
2008.AAA)

ORIGINAL NOTIFICATION

SUBJECT: e.g. ISTAMINE IN TUNA FISH FROM (name of

RASFF στο Internet

■ <http://ec.europa.eu/rasff>

πληροφορίες για το σύστημα και τη νομική του βάση

εκδόσεις:

- *Ετήσια Report*
- *Εβδομαδιαία public overviews*
- *Φυλλάδια*

International foodborne disease outbreaks: Rapid spread worldwide by movement of food

***ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ***

